

REVISTA MUSICAL CATALANA

BUTLLETÍ de l'«ORFEÓ CATALÀ»

PER L'ART

(CONTINUACIÓ)

III

Odi profanum vulgus...

HORACI

UNA idea que's generalitza cada dia més entre nosaltres es la d'esser *personals* en l'interpretació de les obres agenes; idea que's realitza, sovint, substituint el caràcter y expressió de l'autor pel caràcter y expressió de l'interpretador.

Però aquells a qui aquesta idea obsessiona més agudament són els que més escandalosament pregonen llur profunda impersonalitat, oferint al públic programes absolutament desproveïts d'iniciativa y de bon sentit; programes sense ideal ni disciplina, arlequinescs en la llur abigarrada policromia, arranjats sense la menor noció d'època, d'estil ni de forma, sense cap preocupació estètica, sense cap vestigi d'ordre; programes en els que lo arbitrari es llei, ont el rampell supleix el mètode y l'atzar a la raó.

Y aquests són els programes que, a milers, s'ofereixen anyalment al públic, y ab ells pretenen certs artistes, o aixís anomenats, atraure, interessar y convèncer masses d'auditors, en les que trobem a voltes homes de gran ciencia, pensadors profons, crítics experts, penetrants observadors, intel·ligències superiors per a les quals l'anàlisi y la coordinació de les coses, dels fets y de les idees no es més que un jòc!...

Una de les nostres majors preocupacions hauria de residir, doncs, en la composició dels programes, perquè ells revelen la nostra cultura, y perquè evidencien les nostres tendències, les nostres intencions y àdhuc part dels nostres ideals.

Donem als nostres programes una *raó d'esser*, una orientació que justifiqui la llur existència, un principi intel·ligent que regeixi l'

llur desenrotllament en totes les seves fases, si volem que la llur acció sia d'utilitat y perdurable.

Aquesta raó d'esser, aquesta orientació y aquest principi, evitaran o limitaran considerablement els excessos que avui, ab penosa freqüència, acusen un gran nombre de programes.

Si 'l programa ha sigut confeccionat ab lògica, si parteix d'un principi que regeix el seu desenrotllament y 'n fa un organisme vivent, hauriem d'evitar-li tota adició imprevista, a fi de conservar integralment l'*individualitat* que ha de tenir, y acabar d'un cop ab les irrespectuoses repeticions y afegidures.

Alguns artistes (molt pocs) posen especial compte en no tocar fòra de programa més que obres de l'últim autor presentat; però són comptadíssims. Generalment s'ouen, en el capítol d'afegidures, ignominies escrites per l'executant mateix y que aquest imposa subrepticament, o restes d'altres concerts.

Això es senzillament ridícol.

En realitat no hauriem d'accedir mai a la repetició d'una obra, perquè al fer-ho satisfem les preferencies d'una part del públic, y aquestes preferencies són generalment injustes, y a voltes vexatòries, si no per a nosaltres mateixos, per a les demés obres que figuren en el nostre programa.

Per a un veritable artista, l'interpretació d'una obra *realment musical* exigeix una preparació espiritual, un estat anímic, en el qual concentra, exaltada, tota la seva sensibilitat y tota la seva emoció. Repetir, pel capritx irreflexiu y pueril d'un grapat d'auditors, un esforç que per son valor, si no per la seva quantitat, resulta considerable, es tant fòra de raó com repetir una frase de la nostra conversa pel fet de que hagi agradat al nostre interlocutor.

Per a què exigir la repetició d'una cosa ben oïda?

Comprenc que 'l públic solliciti ab aviditat la repetició d'un jòc de prestidigitador, d'una meravella de volatí o d'una dolenteria graciosa de joglar; però no la d'una obra que acaba d'executar un *artista* donant lo millor de sí mateix. Són instants massa bells; són instants que devegades contenen tota l'ànima y tota l'energia espiritual d'un home. Exigir d'ell una repetició immediata es una profanació: la seva evocació 'ns ha de bastar!...

Alguns pretenen que aixís una obra pot fer-se comprendre millor. Pobra excusa! El públic sollicita sempre la repetició de les

obres *que comprèn més bé*, y evita sistemàticament les que exigeixen cert esforç d'imaginació; obeint, aixís, no a la seva sensibilitat artística, sinó a la seva *sensualitat acústica*.

Una prova evident d'això resideix en el fet de que a la segona audició d'una obra, quan es immediata, l'entusiasme del públic decau visiblement.

Aixís passa sempre que el nostre sensualisme supleix la nostra intel·ligència.

No més hi ha un cas en el que hauriem d'imposar la repetició d'una obra, y es quan aquesta no ha sigut compresa. Però per a això ens manca valor.

J. JOAQUIM NIN

(Seguirà)

LA QÜESTIÓ DE LA BANDA MUNICIPAL

ENCARA que un xic tard, en part per propria voluntat per lo que de parcial s'hauria pogut titllar el nostre vot, també volem parlar d'aqueixa qüestió que ab rara unanimitat ha promogut una de les protestes més espontànies y serioses de tota la Barcelona catalana.

Y aixís era d'esperar y havien de pensar-s'ho els que l'han provocada per favoritisme de partit, malgrat ara diguin lo contrari, a l'oposar-se premeditadament a lo que es just y a la unànim voluntat de Barcelona, incloent-li tots els elements, bon nombre d'ells no catalans, de la nostra Banda Municipal. Y es justa y lògica la causa que ha defensat Barcelona, perquè el digníssim Jurat que fallà en favor del mestre Lamote concedint-li el càrrec de director de la Banda, obrà ab la més manifesta justícia: no perquè fos el desig de tothom que fos aqueixa determinada persona (que, altrament, no deixa d'esser una bona recomanació, per a un Jurat, que un dels concursants tingui el vot unànim de tota una ciutat), sinó perquè entengué que era el que donava majors garanties de competència per al desempeny del càrrec pel qual se presentava.

Era el desig de tot Barcelona, hem dit, que fos l'escollit una determinada persona, com ho demostrà la viva satisfacció ab que's rebé el veredict del Jurat, perquè el nostre poble se'ls estima, a la Banda de Barcelona y al mestre Lamote, qui, sacrificant interessos particulars, s'oferí a conduir-la, donant-li en virtut d'això la garantia de que l'admirat y respectat mestre, de ben justificada fama per les campanyes artístiques que tenia realitzades, seguiria portant la seva Banda pels camins de gloria y prosperitat que havia seguit fins ara.

Per tot això era d'esperar que ningú podria sobrepujar al mestre Lamote; per aquestes

raons era d'esperar que la protesta fos unànim; y ho repetim perquè darrerament, els mateixos que han provocat la qüestió, han dit que la protesta ferma y espontània dels barcelonins era falsa y feta per força.

Ah, que poc el coneixeu, an el nostre poble! Si 'l coneguessiu no haurieu intentat fer lo que heu fet, perquè la Banda Municipal es una institució essencialment popular, y més que del Municipi es del poble, es d'aquells obrers, menestrals, senyors y tota mena d'*amateurs* que en els plàcids matins dels diumenges hivernals van a sentir-la al Passeig de Gràcia; d'aquells aficionats que's delecten oïnt-la y en parlen plens de satisfacció; de tots aquells que s'interessen pels alts y baixos y transformacions que sofreix, y que fins coneixen un per un els músics que la componen, ab els quals han fet amistat de tant veure-s'hi mutua-ment.

Doncs si l'haguessiu conegut, an el nostre poble; si haguessiu sabut y pogut comprendre 'ls seus amors per aqueixa institució musical; li haurieu respectat el desig, que ja abans li havia satisfet el Jurat al designar, per a figurar al davant de la volguda corporació, la persona que creia més indicada. Però res d'això hi ha hagut: uns quants homes, passant per damunt d'aquesta opinió tant respectable, y sacrificant l'honorabilitat d'eminents personalitats, han anat al fi que's proposaven, conseguint, per ara, llurs propòsits partidistes.

Per altra part la qüestió no oferia als barcelonins el sol aspecte d'haver-se contradit sense 'l menor respecte llur voluntat, sinó que, a més d'aquest, motivà llur digna protesta la greu desconsideració ab que foren tractades les tres personalitats musicals que formaven part del Jurat encarregat de fallar el concurs, homes eminents, populars també, a qui tothom estima y admira com artistes, mil voltes consagrats y glorificats pels aplaudiments de tot Barcelona.

Tenim, doncs, els dos factors principals, apart d'altres que no esmentem, que originaren la protesta que ara diuen que es falsa, prou capaços d'això y molt més. Perquè 'l nostre poble, davant de la descalificació pública que's féu an els mestres Nicolau, Millet y Daniel, als quals el mateix Ajuntament indicà per a formar el Jurat, fallant a satisfacció de tothom, o havia d'esser masell an aqueixa ofensa, o, si se'n sentia, forçosament havia de protestar-ne, com ha fet.

Fem historia de lo succeït: Se convoca 'l concurs per a la provisió del càrrec de director de la Banda Municipal de Barcelona d'acord ab les prescripcions del Reglament; se designa 'l Jurat, que, ab l'aprovació de la Comissió encarregada, queda compost, ademés dels mestres Nicolau com a president, Millet y Daniel, dels regidors Srs. Morales (tècnic també) y Janssens, en qualitat d'individus de la Comissió de Governació.

Se reuneix el Jurat, y, revisats detingudament els documents que presentaven els concursants, se fa 'l veredict, y fallen en favor del mestre Lamote de Grignon els Srs. Nicolau, Millet, Daniel y Morales, però no 'l Sr. Janssens, que formula un vot particular contra 'l dictamen susdit. Y desde allavors se comencen obertament, malgrat aquest veredict, que no té volta de fulla, els treballs per a revocar-lo, sonant ensems el nom del candidat que duia l'únic que no votà al mestre Sr. Lamote.

El veredict del Jurat no era just, se digué, perquè 'l un, el Sr. San José y San José havia dirigit banda, mentres que 'l mestre Lamote *no havia dirigit més que orquestra*. Des-

de llavors la justícia y la lògica, el talent y la reputació artística, y els mèrits palesament demostrats en els documents y certificats presentats pel guanyador en el concurs, no foren res: tant sols imperava 'l criteri de que tenia d'esser el Sr. San José, prescindint-se de les qualitats que posseïen els demés concursants, la major part superiors a les d'aquell. No hi feia res que'l mestre Lamote hagués dirigit grans masses orquestrals y tingué una ben guanyada reputació com seriós director d'orquestra: l'un havia dirigit banda, l'altre no. No hi feia res que l'afavorit ab el càrrec de director de la Banda hagués conquerit ab el seu talent la direcció dels teatres d'òpera Liceu, de Barcelona; *Real*, de Madrid, y Principal, de Palma de Mallorca: l'un havia dirigit banda, l'altre no. No significava res que l'escollit pel Jurat tècnic fos eminent compositor, autor de la bella obra *Hesperia*, de *La Nit de Nadal* y d'un bon nombre d'obres simfòniques y chorals, etc., etc., y l'altre de sarçuelles de *gènero chico*, com *Los Embusteros*: l'un havia dirigit bandes de Marina, l'altre no. Y què hi feia que l'un hagués sigut designat en públic concurs, per absoluta majoria de vots d'eminents tècnics, director de la Banda Municipal de Barcelona?... L'un havia dirigit banda, l'altre no.

Y aquest es el *poderós* argument, l'únic, de que s'ha servit el Sr. Janssens, secundat pels seus companys de partit, per a fer fer nou concurs y concedir la plaça a son patrocinat.

Cal fer constar, per a deixar en el lloc que mereix la dignitat artística del Sr. Morales, que, per no voler secundar els propòsits de la majoria lerrouxista, s'ha vist obligat a deixar d'assistir a les sessions públiques y privades de l'Ajuntament del qual forma part.

Mentrestant, en vista de l'indignitat que's cometia, els elements musicals y artístics de Barcelona, tant els professionals com els aficionats, y desde les més eminents personalitats a les més humils, insertaven en els diaris llurs protestes, que de dia en dia anaven augmentant prodigiosament, y a les que s'afegien, donant una bella prova de companyerisme, les de la major part d'entitats musicals y particulars y periòdics de tot Catalunya, demostrant haver sentit com a propria l'ofensa feta a la ciutat y als dignes mestres del Jurat.

La manifestació que ab tal motiu se féu fou ben hermosa, car resultà un acte de veritable solidaritat artística que ben segur que agraeixen fonament aquells que, per haver complert ab llur deure y ab la més estricta justícia, s'han vist públicament descalificats y censurats per no haver volgut tòrcer llur exemplar actitud.

Més, malgrat aqueixa respectable opinió que's manifestava contra l'abús que's cometia, els empenyats en mantenir-lo a tota costa no desistien de llur propòsit, anant a la seva, que era conseguir l'acord de crear un nou Jurat per a fallar, acord que a la fi prengueren contra tot y tothom.

En vista d'això, y ensems per a donar major eficàcia a la general protesta, diferents elements musicals van reunir-se y acordaren constituir-se en Comissió per a procedir enèrgicament contra'ls propòsits antirreglamentaris de la majoria lerrouxista de l'Ajuntament. Composaven la predita Comissió 'ls mestres Srs. Enric Granados, Domingo Mas y Serracant y Francesc Pujol, y els Srs. Joaquim Pena y Gaspar Brunet.

Ab l'esmentat fi, la nit del dia 17 d'Agost se reuniren en junta, a l'«Ateneu Barceloní», totes les entitats musicals, artístiques y de cultura, y diaris, revistes y particulars que s'hi

adheriren, presidits per dita Comissió. Constituïda la Junta, el Sr. Granados obrí la sessió, y, després de cedir la presidència al mestre Vidiella, explicà en breus paraules l'objecte de la reunió. Seguidament usà de la paraula en Joaquim Pena, qui posà a la consideració dels reunits els projectes de la Comissió, els quals són els següents, que foren unànimament aprovats:

Primer: Presentar un document a l'Ajuntament fent constar l'absoluta aprovació del veredict del Jurat, protestar de l'acord del Consistori de crear un nou Jurat, y ensems manifestar la gratitud que se sentia an els regidors que defensaren el veredict, incloent-hi 'l Sr. Morales.

Segon: Entaular un recurs de nul·litat de l'acord de l'Ajuntament desautoritzant el veredict del Jurat, la destitució d'aquest y el nomenament d'un de nou.

Atesa l'absoluta conformitat de l'assemblea, s'acordà redactar el següent document, acompanyat de les firmes de tots els organismes y particulars adherits:

«Excm. Senyor:

Els sotscrits, en nom propi y de les corporacions artístiques y culturals aplegades en reunió general tinguda a l'«Ateneu Barceloní» la vetlla del 17 d'Agost corrent, tenen l'honor de comunicar a V. E., en qualitat de president de la Corporació Municipal, els següents acords, presos tots per unanimitat:

Primer: Aprovar per complet el veredict del Jurat que nomenà l'Ajuntament de Barcelona, del que formaven part els mestres D. Antoni Nicolau, D. Lluís Millet y D. Eusebi Daniel, com també 'l regidor Sr. Morales; Jurat que designà per a la direcció de la Banda Municipal al mestre D. Joan Lamote de Grignon, reconeixent els sotscrits que'ls individus d'aquell Jurat esmentat reuneixen totes les garanties de competència y d'honorabilitat sense tara.

Segon: Protestar, de la manera més ferma y enèrgica, del procedir de la Corporació Municipal al menysprear y refusar la decisió d'un Tribunal tècnic que ella mateixa havia nomenat, ab lo qual reconeixia la seva competència en matèries musicals, canviant després de criteri sense aduir un sol motiu en que fonamentar-ho.

Tercer: Exceptuar de l'anterior protesta als regidors que's posaren de part del Jurat, y especialment als Srs. Iglesias (Ignasi), Llimona, Marial, Nualart y Albó, com també al regidor Sr. Morales per la seva actitud ferma y independent, tributant-los l'expressió del més viu reconeixement per haver defensat els furs de la justícia y els veritables interessos de l'Art musical.

Quart: Utilitzar tots els recursos que la llei permeti, y davant les autoritats que correspongui, per a obtenir la revocació del deplorable acord de l'Ajuntament de Barcelona.

Lo que tenen l'honor d'exposar ab el més pregon disgust, encara que molt respectuosament, a V. E.

Déu vos guardi molts anys.

Barcelona, 17 d'Agost de 1910.»

Termenada desde aqueix moment la missió de la Comissió executiva, el Sr. Pena invità als reunits a nomenar-ne una de nova per a portar a efecte els acords aprovats, acordant-se per aclamació que la componguessin els mateixos individus, afegint-li, emperò, per a donar-li major extensió, un representant del «Conservatori del Liceu», del «Foment de les Arts

Decoratives», del «Centre Excursionista de Catalunya» y de l'«Associació Arqueològica de Barcelona».

Realitzats ja tots els treballs necessaris, y firmada per tothom la magna protesta, el 25 d'Agost, envers mig-dia, la Comissió executiva, composta dels Srs. Sánchez Gavagnach, director del «Conservatori del Liceu»; Enric Granados, director de l'«Academia Granados»; Ramon Martínez Gras, de l'«Ateneu Enciclopèdic Popular»; Joaquim Pena, de l'«Associació Wagneriana»; Francesc Pujol, de l'«Orfeo Català»; Gaspar Brunet, de l'«Associació Musical de Barcelona»; Domingo Mas y Serracant, director de la Capella de Música de Sant Pere; César A. Torras, president del «Centre Excursionista»; y N. Sauri, del «Foment de les Arts Decoratives»; visità a l'arcalde accidental, Sr. Serraclara, per a exposar-li de paraula la seva alta significació en virtut de les facultats que li concediren les entitats en la Junta de l'Ateneu, comunicar-li 'l propòsit de presentar un recurs d'alçada contra l'acord de l'Ajuntament de formar nou Jurat, y fer-li entrega del document protesta, que anava acompanyat de les firmes dels Srs. Josep Sancho Marraco y Cassià Casademont (concur-sants), Carles G. Vidiella, Joaquim Malats, C. Martínez Imbert, Joan Manén, Domingo Mas y Serracant, Enric Granados, Joan Llongueras, Joan B. Lambert, Vicenç M.ª de Gilbert, Francesc Pujol, Joan Balcells, Artur Marcet, Joan B. Espadaler, J. Lapeyra, C. Taltavull, Eusebi Guiteras, R. Goberna, D. Sangrà, Marian Perelló, Joan Salvat, Alexandre Ribó, Maria Lluïsa Ponsa, Mercè de Rigalt, Ricard Vives, J. Colomer, Josep Codol, Frank Marshall, Miquel Julià, Joaquim Trescents, Pilar Rodon, Josep Forns, Ramon Artigas, Fèlix Plantada, Climent Lozano, Maria Pilar de Galilea, Melcior Rodríguez Alcántara, Salvador Pedrola, Domingo Munner, Salvador Carrera, Eusebi Planas, Joan Folquer, Joan Capellades, Joan Moreira y Sebastià Mestres; de les firmes y segells de 36 orfeons y societats chorals, de 19 associacions y acadèmies musicals, de 5 orquestres, de 11 capelles de música, de 5 ateneus, de 6 entitats de caràcter artístic-cultural, de 18 associacions de diversos caràcters, de 18 establiments musicals industrials, de 24 periòdics y revistes de tot Catalunya, y dels diaris barcelonins *El Diluvio*, *La Vanguardia*, *La Publicidad*, *El Poble Català*, *Diario Mercantil*, *Correo Catalán*, *La Tribuna*, *El Noticiero Universal*, *La Veu de Catalunya*, *Diario del Comercio* y REVISTA MUSICAL CATALANA.

Barcelona, ab la magna protesta feta desde 'ls diaris y ab el compliment dels acords presos en la reunió de l'«Ateneu Barceloní», ha realitzat un acte d'alta ciutadania, de poble culte que no tolera, usant de medis dignes y legals, que's vagi contra les seves estimades corporacions populars ni contra sa sobirania, amparant ensems a la justícia y als seus preclars artistes. Més, si bé es veritat que aquest acte d'alta civilitat en un altre país fóra suficient per a fer valer el dret dels qui 'l realitzaren, en el nostre es ben probable que no serveixi de res, perquè, malhauradament, la nostra ciutat està entregada als filisteus, per als propòsits dels quals res significa ni la voluntat unànim dels ciutadans, ni l'honorabilitat de llurs ilustres fills, ni'l respecte que mereixen els nostres anhels de perfeccionament y de veritable progrés.

Perquè aquest progrés representava per a nosaltres un nou pas, un avenç vers els somniats perfeccionaments de la nostra cultura, que, poc a poc, y a copia de sacrificis y heroïsmes, ve creant-se.

L'il·lusió ha durat ben poc, desgraciadament: lo que hauria pogut esser poderós element cultural està a risc d'esser instrument de *ramploneria*; lo que hauria sigut una manifestació d'art y perfeccionament del gust de les nostres masses en mans de l'escollit (ne podem tenir la seguretat), esdevindrà fonament de rutines per la voluntat y acció autocràtica dels que res saben, ni hi tenen que veure, de la nostra espiritualitat.

Els filisteus ho han destruït tot!

El poble ho ha vist que l'acció anorreadora ja no's concretava a una esfera determinada, sinó que s'extenia a totes les manifestacions de la nostra vida fins a constituir una valla infranquejable per a l'avenç de llur manifestació cultural. Perxò ha protestat.

Vingué per fi'l dia 15 de Setembre, y l'apoteosi d'aqueixa acció dels filisteus a la ciutat nostra va manifestar-se, en la sessió de l'Ajuntament, ab tota sa esplendor: el triomf fou d'ells definitivament: la raó, en la paraula dels dignes regidors Iglesias (I.), Vallès y Pujals, Carreras y Candi y Lluhi y Rissech, fou vençuda; la justícia, personificada en els mestres Nicolau, Millet, Daniel y Lamote, fou retuda, y la voluntat de Barcelona, representada per tots els seus organismes culturals, fou despreciada. Ells lograren fer el nou Jurat.

Els filisteus guanyaren per 19 vots contra 12!

Més tinguem confiança, que a no trigar s'ha d'imposar el bon sentit: que no pot esser que la ciutat contempli impàvida com, els rebutjats per ella, en ella romanen victoriosos; que no pot esser que contempli callada con an els seus il·lustres homes se'ls bescanta y ofèn indignament; que Barcelona, Catalunya, els deu gratitut per llur gran obra acomplida, que es quelcom en la vida llur.

«ORFEÓ CATALÀ»

EXAMENS DE FI DE CURS

Els dies 3 y 4 d'Agost varen celebrar-se a la sala d'assaigs els examens dels nois que formen part de la secció coral de la nostra institució.

El Tribunal, presidit pel Mtre. Millet, examinà trenta-sis alumnes de les distintes seccions que dirigeixen els mestres Srs. Comella y Salvat, apreciand els merits d'aquells en la realització de diversos exercicis de solfeig a primera vista, teoria y dictat.

El resultat de dits exercicis merescué del Jurat les següents cal·licacions, otorgades als alumnes que s'expressen:

PRIMERA SECCIÓ. — *Agrupament primer*. — Notabilíssim: Josep Perdiguer. Notable: Esteve Pou, Joaquim Llaurador y Josep Roca. Bo: Joaquim Mirabet, Francisco Santacana y Agustí Durán. Aprovat: Joan Brotons y Jaume Camprubí.

PRIMERA SECCIÓ. — *Agrupament segon*. — Notabilíssim: Josep M.ª Castells, Ramon Anton, Josep Agorreta, Agustí Gumbau y Ricard Domingo. Notable: Josep Monereo. Bo: Josep Montmany, Josep Iglesias, Joan Farrarons y Antoni Costa. Aprovat: Enric Costa.

SEGONA SECCIÓ. — Notable: Joan Pinyot, Josep Anastasi, Antoni Muntaner y Josep M.ª Batlle. Aprovat: Emili Agorreta y Josep Ventura.

TERCERA SECCIÓ. —Notabilíssim: Lluís Creus. Notable: Lluís Bou y Josep Sabanés. Bo: Josep Camprubí, Gonçal Pelegrin, Lluís Vallès y Agustí Solana.

QUARTA SECCIÓ. —Notable: Francisco Vilarasau. Aprovat: Pere Tarrida.

FESTIVAL A LES ARENES

Corresponent ben agradósament a l'invitació del «Sindicat Musical de Catalunya» per a prendre part en el gran festival organitzat pel mateix a favor de la seva Caixa de Pensions per a Jubilació y Invalidesa, l'ORFEÓ CATALÀ assistí, ab les tres seccions del cor y la senyera, al referit concert, que's donà a les Arenes la vetlla del 13 d'aquest mes, cantant, en unió de l'«Orfeó Gracienc» y de la «Schola Orpheonica», la popular composició de Grieg *Patria nova*, que dirigí el mestre Nicolau.

Era'l darrer número del programa; y, malgrat lo avançat de l'hora, la seva repetició va imposar-se davant dels xardorosos y incessants aplaudiments ab que fou coronat son final, que mai havia ressaltat ab una brillantor y grandiositat semblants.

El «Sindicat Musical» va premiar la cooperació dels orfeons a la festa posant al cim de cada senyera una rica corbata d'ampla cinta de moaré blanc ab una afectuosa endreça commemorativa de la festa.

Mentres les corbates eren penjades a les senyeres, el públic no cessà d'aplaudir y ovacionar a mestres y executants.

Fou un espectacle superb, del que guardarem tots grata recordança.

CATALUNYA

BARCELONA

Gran Teatre del Liceu.—Ampliant la nova que, referent als projectes d'aquest teatre per a la temporada pròxima a començar, donàrem en el darrer número, direm que aquells s'han confirmat en part, ja que's dona com a segura l'estrena de les òperes següents: *La Vestale*, de Spontini, y *Euryante*, de Weber, obres consagrades ja pel temps, però no representades encara mai a Barcelona; *Paolo e Francesca*, de Lluís Mancinelli, el renomnat mestre italià contractat per a dirigir l'orquestra del teatre tota la temporada; *El Fill pròdig*, de Debussy, cantata que valgué a son autor el premi de Roma, arreglada per a l'escena; y *La Wally*, d'Alfred Catalani, aplaudida sovint en els teatres d'Italia.

En quant a l'estrena d'*Elektra*, de Ricard Strauss, sembla que's reserva per a més endavant; però, en cambi, serà represa la *Salomé*, del mateix autor, que tant fonda impressió causà l'hivern passat.

De Wagner, se repetiran, probablement, *Tannhäuser* y *Els Mestres cantaires*.

De totes maneres, hem de veure a fi de temporada lo que s'haurà realitzat de dits projectes.

«**Sindicat Musical de Catalunya.**» — El gran festival celebrat a les Arenes per

l'esmentat «Sindicat» de professors, y al qual queda ja manifestada en la secció corresponent la cooperació que prestà l'ORFEO CATALÀ, revestí excepcional importància pels nombrosos elements que hi prengueren part, y sobre tot per haver sigut encarregada la direcció dels números orquestrals als eminents mestres Nicolau y Lamote de Grignon, an els quals el públic de Barcelona, omplint aquell grandios lloc com poques vegades s'hagi vist, volgué rendir son tribut d'admiració y d'estima, puix la qüestió palpitant d'aquells dies era precisament la revocació del veredicté emès pel digne Jurat del concurs per a la provisió del càrrec de director de la Banda Municipal, a favor de l'esmentat mestre Lamote de Grignon.

Tant aquest com el mestre Nicolau, president del referit Jurat, sigueren objecte, durant el festival, de grandioses y delirants ovacions, que testimoniaran davant de tota la ciutat l'admiració a que s'han fet sempre acreedors dits mestres pels mèrits llurs, y l'indignació que produïa al públic filarmònic de Barcelona la pretesa descalificació dels mateixos pels senyors que formen la majoria del nostre Ajuntament.

La primera part del festival anava a càrrec de la Banda Municipal, dirigida per son mestre interí Sr. Casañé, que's va conquerir aplaudiments en curiosa execució de la fantasia *Werther*, de Massenet, y l'obertura *Charles VI*, de Halévy; y una ovació y els honors del bis a l'interpretar la jota *Aragón*, del malaguanyat mestre Sadurní.

Una massa orquestral de 250 professors del «Sindicat» executà la segona y tercera parts. L'obertura *Egmont*, de Beethoven; l'*Aria en do*, de Bach; el *Minuet*, de Händel; y les composicions de Wagner *Preludi dels Mestres Cantaires*, *Marxa fúnebre de La Posta dels déus* y obertura de *Tannhäuser*; foren dirigides pel mestre Lamote. La *Marxa hongaresa*, de Berlioz, y *Patria nova*, de Grieg, que termenaren respectivament les segona y tercera parts del programa, les dirigí 'l mestre Nicolau.

El públic premià l'execució d'aquestes obres ab perllongats aplaudiments y ab entusiastes aclamacions, que obligaren la repetició d'algunes d'elles.

La manifestació de simpatia envers els mestres Nicolau y Lamote resultà imponent pel nombre y calitat de persones que constituïen l'auditori.

«Orhéon Toulousain.»— Una secció d'aquest orféo, que forma part de l'«Academia Tolosena de la Cançó», visità Barcelona; y, aprofitant la seva curta estada en la ciutat comtal, organitzà un concert-conferencia dedicat a la vella cançó francesa : sos orígens, sa historia, sa influencia moral y política.

Dita conferencia, celebrada en el Saló de Cent del nostre Consistori, anà a càrrec del director fundador de l'orféo, Mr. Marius Leger; interpretant-se durant la mateixa un escullit programa de cançons dels segles XVI, XVII, XVIII y XIX, originals algunes d'elles de Ron-sard, Fabre d'Eglantine, Chateaubriand, Béranger, Dupont, G. Nadaud, Renard, etc.

La circumstancia de donar-se aquest concert-conferencia a la mateixa hora que'l Festival de les Arenes, ens privà d'assistir-hi; y 'n tinguérem greu sentiment, perquè 'l tema de la conferencia era interessant de debò.

Segons se'ns digué, la concorrencia que hi assistí fou molt migrada; més no ho foren pas els aplaudiments que's dedicaren al conferenciant, Mr. Leger, y als artistes cantors que'l secundaren.

«**L'Eco de Catalunya.**» — Aquesta societat choral donà, el dia 2 de Juliol, un concert, ab les tres seccions de que's compon, al seu estatge del carrer de Sant Andreu, dedicat als socis protectors, cantant-se composicions den Clavé, Nicolau, Millet, Morera, Mas, Calduch, Molera, Comella y Mendelsshon. Per primera vegada interpretà l'inspirada obra *La Mort de l'escolà*, del mestre Nicolau, de l'execució de la qual poden estar orgullosos els humils cantaires, ja que les dificultats que havien de vèncer eren grosses y, ab tot això, gracies a la gran intuïció y ferma voluntat dels choristes, l'èxit que coronà l'obra fou dels més xardorosos de la nit.

Per a commemorar el tercer aniversari de l'estrena de la Senyera, la Junta, d'acord ab el director artístic, organitzà una festa de caràcter popular, que tingué lloc als jardins del seu estatge social el dia 4 d'Agost, prenent-hi part, en obsequi a dita societat, algunes personalitats d'aquella barriada, com fou la distingida professora de piano Na Dolors Durà de Lloret, el jove tenor Sr. Cusó y un estol de xamoses nenes y nens que recitaren algunes poesies ab molt sentiment. La Sra. Durà ns féu sentir al piano la *Polonesa* 1, de Chopin; *Minuet*, de Paderewski, y altres peces executades ab molta justesa. Els choristes de «L'Eco» 's portaren molt bé cantant *L'Eco sagrat*, den Comella; *La Mort de l'escolà*, den Nicolau; *La Marsellesa*, den Clavé, y la *Gallia*, de Gounod; cantant la part de solos les choristes Srtes. Planas y Sanchis.

A tant hermosa festa hi assistí una escollida concorrencia, que no regatejà 'ls aplaudiments als que ab tant desinterès y amor havien contribuït a fer més agradable la vetllada.

La Junta Directiva y els mestres poden estar satisfets d'haver organitzat ab tanta magnificència 'l tercer aniversari de l'estrena de la Senyera, tenint la satisfacció de que hi assistís el padrí de la mateixa, Dr. Cararach.

Invitat «L'Eco de Catalunya» per la Junta Directiva del «Centre Popular Català-nista» per a que contribuís ab els seus refilets a donar major importància a la tómbola que organitzà dit «Centre» per a afavorir a les persones pobres y d'edat avançada de la barriada, el diumenge dia 7 d'Agost executà, ab les tres seccions d'homes, senyoretes y nois, baix la direcció del mestre Josep M.ª Comella, el següent programa: *L'Eco sagrat*, den Comella; *Els Pescadors*, den Clavé; *Cançó de taverna*, de Mendelsshon; *La Filla del marxant*, den Calduch; *El Busca-raons*, den Molera, y *Jovenívola*, den Millet. En la segona part: *Les Flors de Maig*, den Clavé; *Els Primers frets*, den Morera; *A la mar!*, den Comella; *El senyor rector*, den Molera; *La Filadora*, den Mas, y *Sota de l'olm*, den Morera. Totes les composicions foren molt ben interpretades, havent de repetir-ne alguna en virtut de les demostracions agradoses del públic y socis del «Centre».

CANET DE MAR

El diumenge dia 7 d'Agost, a la tarda, l'«Orfeo Canetenc» donà un concert en el seu estatge, que es a Casa Clausell, ab un ple a vessar y un èxit dels més falaguers.

L'«Orfeo» cantà ab grans aplaudiments les composicions que segueixen: *Cant a la*

Senyera, den Jover; *Follies*, den García Robles; *Himne a la Natura*, den Borràs de Palau; *Sota de l'olm* (primera audició), den Morera; *La Non-non dels papellons*, den Pujol; *La Lletja* (primera audició), popular; *Himne de l'arbre fruïter* (primera audició), den Morera; *La Font* (primera audició), den Lamote de Grignon; *Cançó de Juliol* (primera audició), den Lamote de Grignon; *La Lluna* den Borràs de Palau; *La Jutjesa* (primera audició), den Xiqués; *Patria nova*, de Grieg; *Els Segadors*, den Millet.

Fou una sessió molt agradable, que omplí de goig els esperits, fent desitjar que'n sovintegin d'altres.

NOTES BIBLIOGRÀFIQUES

A. QUINTAS: **Nueva técnica del piano.** — Edition Mutuelle. París.

No sabem pas de cap instrument que en el desenrotllament de la seva tècnica hagi alcançat un grau tal d'avenç com en aquests darrers temps ha conseguit el piano. Al costat de les dificultats que han vingut acumulant en les obres llurs els autors moderns: els Reger, els Debussy, els Ravel, els Dukas, els Busoni, els Sauer, la major part de l'escola russa y el nostre mateix Albèiz; les obres del clàssics, y fins moltes dels romàntics del passat segle, esdevenen d'una claredat tant lluminosa y d'una execució tant fàcil, que a primera vista les pot llegir qui estigui un xic bregat en aquelles altres dels moderníssims autors esmentats. Més quin treball no es menester per a dominar les grosses dificultats de mecanisme que en el novell repertori pianístic se presenten! Res hi val l'exercici diari que trenta anys enrera bastava per a emprendre's ab l'èxit més segur l'execució de qualsevol rapsodia de Liszt o de qualsevol estudi de Chopin. La tècnica del piano podem dir que ha sofert, doncs, un trasbalsament com en cap altre instrument s'hagi operat. La digitació, especialment, a causa de les noves modalitats que empleen molts autors y del refinament ont ha arribat l'art de l'harmonia y de la modulació, es precis tractar-la avui ab una llibertat que esparveraria als professors de mig segle enrera si tornessin. La gimnàstica de dits exigeix avui un treball, si no del tot oposat al que en altres temps se practicava, molt distint del rutinari mètode que allavors s'imposava en el deixeble. D'aquí ha provingut la necessitat de cercar, implantar y corregir ab la pràctica nous exercicis de mecanisme per a preparar l'estudi de les obres modernes, les dificultats de les quals farien tornar tarumbes als deixebles y al professor que no's trobessin ja ben disposats per a vèncer la tècnica forta de dits que elles imposen. Els professors de l'extranger prou se n'han preocupat desseguida, de cercar els medis més aptes per a conseguir, ab més o menys fortuna, el profit que's desitja. A casa nostra ja són més rares les temptatives anàlogues; però ls comptats professors que hi han dedicat llur talent y experiència han pogut oferir treballs prou consciencius que fessin estimar l'obra llur y posessin en ben alt lloc la cultura musical de la terra. ¹

1) Vègin-se, per exemple, les obres següents: *Escuela de dobles notas y son Auxiliar*, de J. Sancho Condis; *Técnica moderna del piano*, de J. Salvador Martí; *Nuevo mecanismo del piano*, de J. B. Pujol; y, baix distint aspecte pedagògic, les den Granados *Nuevo método de pedal*, *Seis estudios expresivos*, etc., etc.

L'obra que avui ens ocupa es la més nova de les aparegudes fins ara, y 's deu a l'intelligent professor Agustí Quintas. La seva *Nueva técnica del piano* es una ampliació molt vasta dels *Nuevos ejercicios para piano* que'l mateix autor donà fa pocs anys a l'estampa, obtenint un èxit remarcadíssim, puix foren moltíssims els professors que'ls adoptaren, y també alguns conservatoris de l'extranger.

Aixís com en els *Nuevos ejercicios* presentà en Quintas únicament exercicis de cincdits, si bé en diverses series, que oferien variades formes de posicions y de ritmes ab notes senzilles y dobles; en la seva darrera *Técnica* abarca ja tota classe d'exercicis de mecanisme. Els de cinc dits són presentats en nova forma per a treballar ab les dues mans juntes, fent el dibuix melòdic en sentit contrari a fi d'emplear iguals dits en abdues mans, lo qual permet l'equilibri de força, d'ont n'esdevé una igualtat de mecanisme obtinguda ab un temps molt més curt que no pas practicant l'antic sistema. Els exercicis de notes dobles y trinos intermediaris, completats ab una taula de dibuixos rítmics molt suficient, tanquen la primera serie del recull. Les dues series que segueixen vénen a esser un complement de la primera, presentant exercicis similars, però en disposició irregular dintre les extensions de sèptima y d'octava y permetent en variada forma recórrer tot el teclat en la part que correspon a cada mà.

La segona part del llibre es molt notable per la novetat ab que presenta l'autor l'estudi dels arpegis. Seguint el sistema dels anteriors exercicis, també fa treballar els arpegis en moviment contrari, recorrent l'una mà diferentes octaves mentres s'aferma l'altra en la posició fixa de l'acord y podent moure-s lliurement després abdues mans, modulant a tots els tons en una progressió nova y ben còmoda.

Les digitacions de les escales, tant en el modus major com en el menor, les presenta l'autor invariables per a totes les tonalitats. Ja's comprèn que aquesta forma, empleada ja per altres mestres desde fa temps, solament s'utilitza per a l'estudi, que afavoreix després poderosament l'execució de les mateixes escales ab les digitacions propries basades en la disposició natural de la mà. Les escales poden treballar-se a semblança dels arpegis, recorrent una mà varies octaves sense moure-s l'altra de l'octava senzilla. Aquest sistema 'l trobem excelent, perquè, además de la seguretat que dóna al deixeble en l'execució de cada escala o de cada arpegi, consegueix també un domini y una llibertat grans a l'acostumar les mans a obrar en moviment contrari mentres se desenrotlla la força muscular dins d'una igualtat ferma y precisa que no es fàcil que falli mai.

Els exercicis que segueixen estan dedicats als preparatoris de notes dobles, a les escales en terceres y a les octaves. Remarcarem, també, que la digitació empleada en l'escala natural en terceres es aplicable a totes les demás escales. Els exercicis d'octaves són presentats en una forma atractiva, fàcil y descansada per a llur treball, oferint sempre en cada mà un moviment melòdic diferent, que, passant alternativament d'una mà a l'altra, evita ab molt d'acert tota fadiga.

Y no acaba aquí encara 'l llibre, sinó que s'hi afegeixen, además, noves modulacions per als exercicis de la primera serie, totes les escales tonals senzilles y en terceres menors y majors, y una altre serie d'exercicis de notes dobles (terceres, quartes y quintes) per a la separació dels dits. No cal dir lo profitós que resulten per a preparar l'estudi de les obres modernes els exercicis d'aquesta darrera part.

El conjunt del llibre, per la novetat del sistema empleat en la presentació dels diversos exercicis que conté, desconcerta un xic a primera vista; més cal fer el treball ab calma, procurant no precipitar al deixeble, que de mica en mica va familiaritzant-se ab el nou sistema, afermant a la vegada'l coneixement de les tonalitats y adquirint l'agilitat, la força y el domini desitjats per a emprendre 'ls estudis progressius d'altres autors, que alternaran ab el treball diari de mecanisme.

Nosaltres, que l'hem adaptat per als deixebles més aprofitats, podem donar fe dels aventatges que reporta l'estudi de dit llibre, mereixent de nostra part la més alta estima. Ademés ¿quina millor garantia de la seva bondat que'l fet d'haver sigut acceptada l'obra den Quintas per l'«Edition Mutuelle» de París, que l'ha inclosa en la seva biblioteca al costat de lo més seriós que's produeix allí en l'art musical?

Rebi l'autor l'enhorabona que de tot cor li endrecem, y l'honra que a l'extranger li han dispensat pugui servir-li d'estímul, aixís com de consol en mig de l'indiferencia y de la rutina que dintre casa nostra impera, malhauradament, encara.

Diguem, per fi, que l'obra està dedicada a l'excelent pianista y musicògraf en J. Joaquim Nin, professor honorari de la «Schola Cantorum» de París y de l'«Universitat Nova» de Brusseles. — JOAN SALVAT.

JULIEN TIERSOT: Gluck. De la colecció *Les Maîtres de la Musique*. — Alcan, París.

Aquest nou volum ve a enriquir una serie composta ja de treballs ben notables. Si de tots ne recomanem caldament la lectura als subscriptors de la REVISTA MUSICAL, ho fem d'una manera especialíssima ab el que motiva aquesta nota bibliogràfica. En la nostra terra no són gaires els qui coneixen Gluck a fons. Sols, se'l coneix d'una manera fragmentaria y superficial. Per altra banda, ben ignorants encara de moltes coses, l'allau formidable de l'art wagnerià ns fa oblidar del tot la brillant historia de l'art dramàtic musical, iniciada en temps llunyans per Monteverdi. Y aquí ont s'organitzen cicles Wagner (an els quals, per altra part, no regatejo mon aplaudiment y mon entusiasme), ont s'ha arribat a representar l'última paraula del desvari modern, la *Salomé*; estem, en cambi, completament dejuns de cicles Gluck, de cicles Mozart, de cicles Weber, de cicles històrics. Y ¿no es una vergonya, per exemple, que a Barcelona no s'hagi representat mai *Fidelio*, obra capdal del teatre, molt temps oblidada y menyspreada, més a la qual se fa avui justicia a les principals escenes d'Europa? ¹

Tornant a Gluck, qui'n parli ab lleugeresa es perquè no'l coneix a fons; es perquè sols l'ha sentit ab l'oït, però no ab el cor, y no ha penetrat en l'interioritat de la seva música, potser desconcertant de moment per son aspecte poc artificios, de vegades fins poc hàbil, però tant generosa de saba musical, tant rica d'efectes escènics, tant rublerta d'expressió dramàtica.

Ara l'ORFEÓ CATALÀ vol emprendre la lloable tasca de donar a Gluck el lloc que li correspon en les nostres manifestacions artístiques. No disposant de l'escena, donarà una au-

¹) Ab goig constatem que per a la pròxima temporada del Liceu s'anuncien representacions d'*Euryante* y de *La Vestale*. Tot es començar.

dició model, en forma de concert, de la major part d'*Orfeus*. La millor preparació per a aquest important aconeximent musical es la lectura del llibre den Julien Tiersot. Ningú millor que ell vos farà conèixer y estimar al gran Mestre : en companyia de tant amable y erudit mentor, veureu, en un primer capítol titulat *L'obra preparatoria*, com Gluck va viure una pila d'anys completament inconscient del geni que Déu li havia dat, escrivint obres y més obres sense altre fi que afalagar els gustos del públic. Veureu més endavant, sota'l títol *L'eclosió del geni*, com Gluck devingué inquiet y començà a pressentir quelcom de nou; com va escriure la primera versió d'*Orfeus*; com va arribar a ésser plenament conscient de la gran obra que havia de dur a terme, escrivint llavors el primer *Alceste*, la publicació del qual va fer precedir de la famosa carta dedicatòria, que es el claríssim programa de la reforma que s'havia proposat. El capítol *L'obra definitiva*, el més important del llibre, tracta de l'estada de Gluck a París, y estudia detalladament les cinc obres mestres que van coronar brillantment sa carrera : les dues *Ifigenies*, les noves versions d'*Orfeus* y d'*Alceste*, y *Armida*. En el darrer capítol, *L'art y el geni de Gluck*, veureu exposada l'estètica del gran Mestre, fent remarcar l'autor que, si bé Gluck volgué rompre ab els convencionalismes de l'òpera italiana, no pensà aixís mateix en repudiar les tradicions de l'escola francesa, sinó més aviat en continuar la dinastia dels Lulli y dels Rameau, amplificant y desenrotllant llur art. Acaba en Tiersot son remarcable treball saludant a Gluck com a fort músic-poeta, qui no va deixar mai d'ésser un músic admirable. ¹ — V. M. DE GIBERT.

Jahrbuch der Musikbibliothek Peters für 1909. — Peters; Leipzig, 1910.

Com de costum, l'*Anuari de la Biblioteca Musical Peters* corresponent a l'any 1909 es un volum molt interessant pels treballs que conté. Comença, com sempre, exposant l'estat actual de la biblioteca y enumerant les obres noves que hi han ingressat. El bibliotecari Dr. Rudolf Schwartz fa remarcar l'augment de lectors d'estudis històrics, comprovat per una estadística en la que figuren importants obres que han sigut demanades bon nombre de vegades. Citem entre elles el *Lèxic biogràfic y bibliogràfic*, de Robert Eitner; l'*Historia de la Música*, d'Ambros; *Mozart*, de Jahn; *Haydn*, de Pohl; *Bach*, de Spitta; *Händel*, de Chrysander; *Chopin*, de Niecks; els escrits de Wagner; etc., etc.

Completen el volum els treballs següents: *Didleg y eco en l'antiga música coral*, per Teodor Kroyer; *L'espontania fantasia y el treball reflexiu en la producció musical*, per Hugo Riemann; *Van Swieten y el llibret de «Les Estacions» de Haydn*, per Max Friedlaender; *Un llibre de notes*, per Hermann Kretzschmar; *La música popular y el gran art*, pel mateix; *Bibliografia musical de l'any 1909*, per Rudolf Schwartz.

¹) Una bonica obra de vulgarització es el *Gluck* de Jean d'Udine, que forma part de la col·lecció *Les Musiciens célèbres* (Laurens, París). La lectura del treball més seriós den Tiersot no exclou la del llibret de l'enginyós crític del *Courrier musical*, qui exposa l'art de Gluck ab apreciacions ben originals y molt encertades.

J. SANCHO CONDIS

« Escuela de Dobles Notas » y son « Auxiliar »

per a Piano

PREUS: { *Escuela de Dobles Notas*. Llibre complet, **12 pessetes**.
Separadament, en tres quaderns, **5 pessetes** cada quadern.
Auxiliar, **3 pessetes**.

Obres recomenades pels mestres Vidiella, Granados, Malats, Pellicer, Costa y Nogueras, Canals, Rodríguez Alcántara, etc.

Se ven en tots els magatzems de música y a casa 'l seu editor, J. Sancho Condis, Rambla de les Flors, 4, 2.^{on} - **BARCELONA**.

A DOBLE PREU se compraran, en l'Administració de la REVISTA MUSICAL CATALANA, exemplars (en bon estat) del número 2 de la propia Revista, corresponent al mes de Febrer de l'any 1904. ❧ ❧

ORFEÓ CATALÀ

CURS D'ORGUE

A CARREC DEL MESTRE

VICENTS M.^a DE GIBERT

DIMARS Y DIVENDRES

EMPRESA DE SERVEIS FUNERARIS

DE LLORENS CANUT

===== Sant Francisco de Paula, 4 (prop de l'Orfeó) =====

Enterraments desde 'l més modest al de més luxe.—Serveix aviat y bé.—S'encarrega del transport de despulles mortals, embalsaments y totes les gestions que's necessitin en tant dolorosos tranzits.